

i **Copy of Regler salstentamen (Försättsblad) MALL**

Regler salstentamen

Allmän information

- Tentamensreglerna har gjorts tillgängligt vid kursstart och inför tentamen och upprepas här.
- Tentamensvärdar säkerställer att tentamensreglerna följs.
- Alla inlämnade tentor granskas för plagiat.
- Användning av otillåtna hjälpmedel eller annan typ av fusk leder till en anmälan om disciplinärende.

Tillåtna hjälpmedel

- Inga hjälpmedel är tillåtna

Regler i skrivsalen

- Du måste följa tentamensvärdarnas instruktioner.
- Under tentamen får du endast använda Inspira och de hjälpmedel som listas under "Tillåtna hjälpmedel". Inga andra webbplatser eller program är tillåtna.
- Placera ID-handling väl synlig på bordet.
- Ingen student får lämna skrivsalen under de första 30 minuterna.
- Endast en student får besöka toaletten i taget. Skriv ditt namn och klockslag på avsedd lista vid toalettbesök.
- Tystnad råder under tentamen.
- När du har lämnat in tentamen digitalt ska du signera deltagarlistan hos tentamensledaren innan du lämnar salen.

Om tentamen

- Tentamen består av 10 uppgifter fördelade över tre olika sektioner.
- Läs frågorna noggrant. För full poäng krävs utförliga svar och väl motiverade förklaringar. Kontrollera dina svar! Slarvfel och "fishing" dvs. svar på sådant som det inte frågas om, kan dra ner poängtalet!
- Du kan skriva max 300 ord per fråga. Det är inte ett krav att du utnyttjar detta fullt ut för att få full poäng. Relevanta och kortfattade svar ger höga poäng, inte ett stort antal ord!
- Maxpoäng är 100 och för godkänt resultat krävs minst 50 poäng. Betygsgränser enligt kursbeskrivningen:

1. A: 90 – 100
2. B: 80 – 89
3. C: 70 – 79
4. D: 60 – 69
5. E: 50 – 59
6. Fx: 40 – 49
7. F: 0 – 40

LYCKA TILL!

Allmänna frågor

Här finner du tre uppgifter som handlar om sådant som behandlats i undervisningen och/eller i kurslitteraturen.

Obs! Läs noggrant igenom samtliga frågor. Svara kortfattat, det är inte mängden ord som poängsätts utan relevansen!

¹ Uppgift 1

Bekvämlighetsurval och kvoturval är exempel på **icke-sannolikhetsurval**. Beskriv kortfattat hur de går till och förklara kortfattat varför de inte är sannolikhetsurval. Beskriv vad som kan gå fel när man ska skatta parametrar och har använt ett icke-sannolikhetsurval. Se även Fråga 4.

Skriv in ditt svar här, max 300 ord

[illegible]

Totalpoäng: 10

2 Uppgift 2

Listwise deletion och **medelvärdesimputering** är två metoder som har tagits upp i undervisningen. Förklara när man använder dessa och kortfattat hur man gör. Ange en effekt av respektive metod som är en nackdel när man ska skatta parametrar.

Skriv in ditt svar här, max 300 ord

Totalpoäng: 10

3 Uppgift 3

Det har blivit allt vanligare med så kallade **webbpaneler**. Förklara vad en webbpanel är för något hur den skapas och vad den används till.

Ange en fördel med webbpaneler med en kort förklaring. Vad är den huvudsakliga kritiken mot webbpaneler? TIPS: Hur rekryteras individer till webbpanelen?

Skriv in ditt svar här, max 300 ord

[illegible]

Totalpoäng: 10

Fallstudie 1: Fritidsfiske i Sverige

Undersökningen **Fritidsfiske** utförs av Statistiska central byrån (SCB) på uppdrag av Havs- och vattenmyndigheten som är statistikansvarig myndighet för statistikområdet Fiske. Undersökningen ingår i Sveriges officiella statistik och dess syfte är att belysa fritidsfisket som aktivitet. Statistiken utgör underlag för att bedöma hur fiskbestånden (dvs. antal av olika fiskarter runtom i Sverige och utmed kusterna) nyttjas av fritidsfiske och speglar det samhällsekonomiska värdet av aktiviteten. Statistiken beskriver bland annat antal fritidsfiskare, antal fiskedagar och fångster i vikt och antal uppdelat på art och fiske i kust och hav respektive i sjöar och vattendrag samt den ekonomiska omfattningen av fritidsfisket.

Rampopulationen består av personer som har fyllt 16 men ännu ej 80 år vid årets ingång och som är folkbokförda i Sverige enligt SCB:s Register över totalbefolkningen (RTB). Efter utsortering av de som är för unga respektive för gamla återstår ca 8 miljoner personer och denna delmängd av RTB används som urvalsram. RTB innehåller dessutom bland annat variabler över geografiska områden samt kön och åldersgrupp. Undersökningen genomförs som en roterande panelundersökning där en panel som varit med under fyra omgångar roteras ut och ersätts av en ny panel som dragits slumpmässigt.

Kontaktvägen till de utvalda respondenterna är via brev som skickas till urvalspersonernas folkbokföringsadress. Uppgiftslämnarna kan besvara frågeformuläret på två sätt; via ett webbformulär eller via pappersblankett. Det första utskicket innehåller ett missiv med inloggningsuppgifter till webblanketten, men inte någon pappersblankett. Upp till tre påminnelser genomförs samtliga via brev. Det första påminnelsebrevet innehåller inloggningsuppgifter till webblanketten samt en pappersblankett och ett portofritt svarskuvert. Det andra och tredje påminnelsebrevet innehåller enbart en påminnelse och inloggningsuppgifter. Under 2023 besvarade 1 596 personer (21.6%) pappersblanketten och 5 790 personer (78.4%) webblanketten.

4 Uppgift 4

Givet det som beskrivits om Fritidsfiske-undersökningen, skulle du beskriva urvalsförfarandet som ett **sannolikhetsurval**? Utgå ifrån definitionen av ett sannolikhetsurval och de villkor som måste vara uppfyllda och försök avgöra om dessa är uppfyllda eller inte i detta fall. Motivera.

Skriv in ditt svar här, max 300 ord

Totalpoäng: 10

5 Uppgift 5

Givet att man är intresserad av *all* fritidsfiske i Sverige under ett år, definiera en lämplig **målpopulation** för undersökningen. Förklara sedan vad **täckningsfel** är för något och varför det är problematiskt. Kan man säga att det finns täckningsfel med denna undersökning? Motivera.

Skriv in ditt svar här, max 300 ord

Totalpoäng: 10

6 Uppgift 6

Andelen **objektsbortfall** i undersökningen varierar mellan olika kön, åldersgrupper och inkomstgrupper, från 53% till 83% beroende på vilken grupp man studerar. Det antas också på goda grunder att de som inte brukar fiska alls i större utsträckning väljer att inte delta i undersökningen jämfört med de som brukar fiska.

Förklara vad MCAR, MAR och NR står för med en kort förklaring. Bedöm sedan vilket av dessa som gäller för just den här undersökningen. Motivera.

Skriv in ditt svar här, max 300 ord

Teckenf...			

Ord: 0/300

Totalpoäng: 10

7 Uppgift 7

När man letar runt bland de olika statistikansvariga myndigheternas webbsidor upptäcker man att det allra mesta av Sveriges officiella statistik baseras på **registerdata**. I detta fall ser vi att man kombinerar undersökningsdata från en urvalsundersökning med registerdata.

Ange två fördelar och två potentiella problem med registerdata med korta förklaringar. Ange sedan ett potentiellt problem med att kombinera undersökningsdata med registerdata.

Skriv in ditt svar här, max 300 ord

Totalpoäng: 10

Totalpoäng: 10

¹⁰ Uppgift 10

I denna undersökning används webbaserad datainsamling med ett webbformulär som huvudsaklig **datainsamlingsmetod** med postenkät som reserv. Är det rimligt att tro att dessa två insamlingsmetoder är likvärdiga? Eller finns det skillnader? Skulle man kunna kombinera webbenkäten med t.ex. CATI istället för postenkät? Eller är de för olika och nya problem uppstår?

Jämför webb med postenkät och webb med CATI. Vilken kombination föredrar du för denna undersökning? Motivera.

Skriv in ditt svar här, max 300 ord

[illegible]

Totalpoäng: 10